

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

3.8.2026. - 7.8.2026.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 10.8.2026. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA **3.8.2026. - 7.8.2026.**

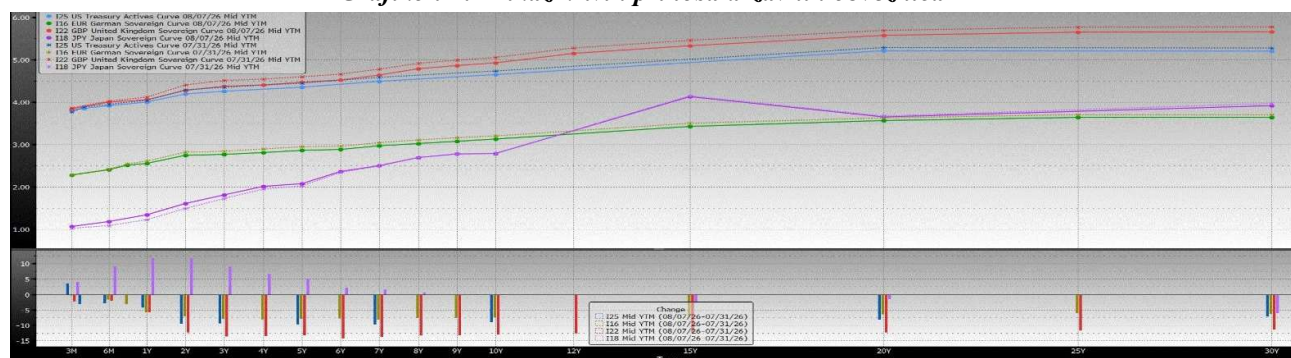
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	31.7.26	-	7.8.26		31.7.26	-	7.8.26		31.7.26	-	7.8.26		31.7.26	-	7.8.26	
2 godine	2,82	-	2,75	↘	4,29	-	4,20	↘	4,40	-	4,28	↘	1,50	-	1,61	↗
5 godina	2,94	-	2,86	↘	4,45	-	4,35	↘	4,60	-	4,47	↘	2,04	-	2,08	↗
10 godina	3,21	-	3,13	↘	4,73	-	4,65	↘	5,05	-	4,92	↘	2,81	-	2,81	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	31.7.26	-	7.8.26	
3 mjeseca	2,342	-	2,309	↘
6 mjeseci	2,415	-	2,398	↘
1 godina	2.620	-	2.560	↘

Grafikon 1: Prikaz krivih prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 7.8.2026. godine (pune linije) i 31.7.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi europskih državnih obveznica su prethodne sedmice zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa, najviše zbog optimizma da bi sukob na Bliskom istoku mogao uskoro završiti.

Učesnici na tržištu očekuju da će ECB podići kamatne stope na svom narednom sastanku u septembru, iako vide ograničen prostor za dalje pooštavanje monetarne politike. Analitičari sugerišu da bi ponovna nestabilnost na globalnim tržištima energenata i tržišna očekivanja u vezi sa odlukama ECB-a, mogli podstaći Upravno vijeće na djelovanje. Vjerovatnoća povećanja kamatnih stopa u septembru trenutno iznosi 86%.

Ekonomski bilten ECB-a je pokazao da su domaćinstva u Eurozoni smanjila potrošnju nakon što je započeo ratni sukob na Bliskom istoku. Povećana neizvjesnost uticala je na odlaganje potrošnje za stabilnija vremena, iako se sredstva više troše na energente.

ECB nije bila unaprijed informisana o intervenciji na deviznom tržištu od strane SAD i Japana, gdje su SAD prodavale EUR valutu i kupovale JPY kako bi podržale kurs japanske valute.

U budžet EU je za šest mjeseci tekuće godine uplaćeno 1,4 milijarde EUR po osnovu zamrznute imovine Centralne banke Ruske Federacije. Od početka zamrzavanja ruske imovine do avgusta 2026. godine, EU je prikupila ukupno oko 8 milijardi EUR vanrednih prihoda od kamata koje su proslijeđene Ukrajini kao pomoć u ratu sa Rusijom na način da se 95% iznosa koristi kako bi se otplatili krediti koje su Ukrajini ranije odobrile EU i članice G7, dok 5% iznosa ide direktno preko Evropskog penzionog fonda (EPF) za hitne vojne i odbrambene potrebe Kijeva. Glavnica od 210 milijardi EUR je do sada ostala netaknuta.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za Eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti Francuska II kvartal	8,2%	8,3%	8,1%
2.	PMI uslužnog sektora Eurozona JULI	51,6	51,7	49,4
3.	PMI prerađivačkog sektora Eurozona JULI	52,0	51,9	51,4
4.	Kompozitni PMI Eurozona JULI	51,9	52,0	50,0

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su zabilježili smanjenje duž cijele krive prinosa, najviše zbog optimizma da bi sukob na Bliskom istoku mogao uskoro završiti.

Predsjedavajući Feda Warsh planira zadržati svoju strategiju reducirane komunikacije, uprkos snažnoj negativnoj reakciji tržišta i masovnoj rasprodaji na tržištu državnih obveznica. Warsh je znatno skratio saopštenja o monetarnoj politici Feda i odbio dati eksplicitne prognoze kamatnih stopa. Pozvao je investitore da direktno reaguju na pristižuće ekonomske podatke, umjesto da pokušavaju iščitati signale o monetarnoj politici iz istupa pojedinih centralnih bankara. Potvrdio je spremnost da podigne kamatne stope bez prethodne najave, ako podaci o inflaciji u narednim sedmicama ostanu visoki.

Predsjednik Trump je u više navrata kontaktirao Warsha da bi dobio informacije kako rat na Bliskom istoku i razvoj vještačke inteligencije utiču na ekonomiju SAD. Nije poznato da li je prilikom razgovora smanjenje kamatnih stopa Feda bilo tema, što je raniji zahtjev predsjednika Trumpa. Poznato je, međutim, da se Warsh pozitivno izrazio kada je u pitanju trenutno stanje američke ekonomije.

Predsjednik Feda u Sent Luisu (St. Louis) Musalem je naglasio važnost održavanja stabilnosti cijena, upozoravajući da se ne smije tolerisati viša inflacija u nadi za budućim rastom produktivnosti. Iako vještačka inteligencija nudi dugoročni deflacijski potencijal, Musalem je istakao da Fed mora ostati oprezan u pogledu inflacijskih rizika. Nakon objave da predsjednik Trump periodično kontaktira predsjedavajućeg Warsha, Musalem je potvrdio da su svi članovi Feda privrženi nezavisnosti centralne banke.

Predsjednik Feda Njujork (New York) Williams je izjavio da su kamatne stope na dobrom nivou i da očekuje smanjenje inflacije u drugoj polovini godine. Očekuje da će Fed u 2028. godini ponovo dostići inflacijski cilj od 2%.

Predsjednica Fed Filadelfija (Philadelphia) Paulson je izjavila da drži otvorene opcije kada je u pitanju kretanje kamatnih stopa. Smatra da je nedavno smanjenje inflacije dobrodošlo, ali primjećuje da je temeljna inflacija povećana već duže vremena i da će na istoj biti fokus kada je u pitanju vraćanje na inflacijski cilj od 2%. Također je navela da je ekonomija jaka, ali da je inflacija previsoka. Trenutna globalna neizvjesnost, prema riječima Paulson, čini nemogućim davanje smjernica Feda za buduće djelovanje, kako je to bio slučaj u prošlosti.

Predsjednik Feda Kansas Siti (Kansas City) Schmid je zauzeo oštriji ton, navodeći da snažna potražnja i uporni pritisci na cijene ukazuju na potrebu za višim kamatnim stopama kako bi se postigao inflacijski cilj od 2%. Upozorio je da se ne pretpostavlja da će inflacija koja proizlazi iz šokova ponude prirodno pasti, naglašavajući važnost proaktivnih prilagođavanja politike.

Zvaničnik Feda Kashkari je izjavio da je vrijeme da počnu lagano rasti kamatne stope kako bi se obuzdala inflacija. Njegov cilj nije usporavanje ekonomije već inflacije koja je izazvana šokom ponude i manjim dijelom potražnjom. Guvernerka Cook je ponovila spremnost da podigne kamatne stope ako inflacija ostane na visokom nivou, upozoravajući da bi ukorijenjeni pritisci na cijene i plate mogli otežati kontrolu inflacije.

Predsjednica Feda San Fransisko (San Francisco) Daly je istakla uticaj cijena energije, šokova uzrokovanih vještačkom inteligencijom i carina na inflaciju, signalizirajući njen oprezan pristup.

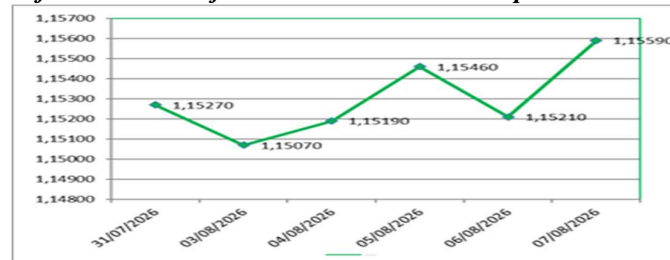
Predsjednik Feda Ričmond (Richmond) Barkin je opisao stanje na tržištu rada kao „slabu ravnotežu”, bez naznaka da inflacija plata doprinosi pritiscima na cijene. Barkin je upozorio da bi kamatne stope možda ipak morale rasti ako se inflacija ubrza.

Izjave zvaničnika odražavaju balansiranje Feda između borbe protiv inflacije i izbjegavanja prekomjernog zaoštavanja monetarne politike, pri čemu će sastanak FOMC-a u septembru vjerovatno zavisiti od novih ekonomskih podataka.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti JULI	4,2%	4,1%	4,2%
2.	Broj novootvorenih radnih mjesta u nepoljoprivrednom sektoru (u 000) JULI	80	-23	57
3.	Fabričke narudžbe JUNI	0,2%	-0,3%	-1,1%
4.	Narudžbe trajnih dobara JUNI	0,3%	0,5%	-4,0%
5.	PMI uslužnog sektora JULI	53,6	54,6	51,2
6.	PMI prerađivačkog sektora JULI	53,8	53,9	53,9
7.	Kompozitni PMI JULI	-	54,5	51,9
8.	Saldo trgovinskog bilansa (u mlrd. USD) JUNI	-73,0	-73,3	-77,6

Grafikon 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan sa nivoa od 1,1527 na nivo od 1,1559.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica snažno su pali tokom prva dva dana sedmice, ravnomjerno duž cijele krive prinosa, uz pad cijena nafte i očekivanja postizanja sporazuma između SAD i Irana. Sredinom sedmice kretali su se u uskom rasponu, da bi u četvrtak prinosi ponovo ravnomjerno porasli duž cijele krive. U petak su blago pali duž cijele krive, nakon objave znatno slabijih američkih podataka o zaposlenosti od očekivanih. Na sedmičnom nivou prinosi su pali 12 do 13 baznih poena, ravnomjerno duž krive.

FTSE 100 je sedmicu završio na 10.901,09 poena, uz sedmični rast od 0,30%. Tokom sedmice kretao se u uskom rasponu, započevši sedmicu padom od 0,10% (treći dan zaredom) usljed pada dionica farmaceutskog sektora, nakon kojeg su uslijedila dva dana blagog rasta. U četvrtak je indeks ponovo blago pao, prateći gubitke na Wall Streetu i uz pad IT sektora, dok je u petak blago porastao, podržan rastom dionica proizvođača plemenitih metala.

Ministarstvo finansija razmatra dodatno zaduživanje od nekoliko milijardi GBP u okviru fiskalnih pravila, radi investicija u infrastrukturu, stambenu izgradnju i podršku privredi, a prvi budžet bit će predstavljen 28. oktobra.

BoE je objavila analizu prema kojoj firme koje razvijaju i koriste vještačku inteligenciju bilježe rast produktivnosti, ali uz smanjenje broja radnih mjesta, pri čemu su firme u oblasti softvera i IT konsaltinga udesetostručile doprinos godišnjem rastu produktivnosti u odnosu na deceniju prije pandemije.

Zamjenica guvernera BoE za monetarnu politiku Clare Lombardelli suočila se s kritikama ekonomista i investitora zbog rijetkih javnih nastupa. Ukupno je imala samo dva nastupa ove godine, od kojih se jedan odnosio na kamatne stope, uz posljednji govor o monetarnoj politici u maju 2025. godine.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za Veliku Britaniju

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivačkog sektora (finalno) JUL	52,8	51,9	52,5
2.	PMI uslužnog sektora (finalno) JUL	51,8	52,1	48,8
3.	Kompozitni PMI (finalno) JUL	52,1	52,2	49,3
4.	PMI građevinskog sektora JUL	40,0	44,7	38,4
5.	Registracija novih vozila (G/G) JUL	-	11,7%	11,4%

Tokom protekle sedmice GBP je blago deprecirala prema EUR, pa je kurs EUR/GBP zabilježio povećanje sa nivoa od 0,8552 na nivo od 0,8567. U odnosu na USD, GBP je neznatno aprecirala, pa je kurs GBP/USD povećan sa nivoa od 1,3483 na nivo od 1,3491.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica porasli su početkom sedmice duž cijele krive prinosa, uz veći rast na kratkom dijelu, nakon što je zajednička intervencija Japana i SAD na deviznom tržištu krajem prethodne sedmice pojačala očekivanja o skorom povećanju referentne kamatne stope BoJ. Sredinom sedmice kretali su se u uskom rasponu, u četvrtak su pali duž cijele krive, a u petak su ponovo porasli nakon povećanja cijena nafte i prinosa na američke državne obveznice. Na sedmičnom nivou prinosi su porasli na kratkom dijelu za 11 baznih poena i na srednjem dijelu za 4 bazna poena, dok su na dužem dijelu ostali nepromijenjeni.

Nikkei 225 je sedmicu završio na 65.606,71 poen i sedmični rast od 1,93%. Nakon pada od 0,94% i rasta od 0,32% u prva dva dana, u srijedu je snažno porastao 3,66%, u najvećoj mjeri kao rezultat rasta vrijednosti dionica tehnološkog sektora i kompanija povezanih s vještačkom inteligencijom. Narednog dana indeks je pao, uz pad tehnološkog sektora na svjetskim berzama i ponovno otvaranje pitanja o profitabilnosti investiranja u vještačku inteligenciju, te slabije rezultate poslovanja kompanija, da bi se u petak kretao u uskom rasponu.

Zapisnik s junske sjednice BoJ je pokazao da većina članova Vijeća vidi rizike rasta temeljne inflacije i namjerava nastaviti sa povećanjem referentne kamatne stope ukoliko kretanja ekonomije i cijena budu u skladu sa projekcijama, pri čemu je jedan član ocijenio da stopu treba što prije približiti neutralnom nivou, a drugi da bi povećanja trebalo razmatrati u razmacima od nekoliko mjeseci, uz praćenje situacije na Bliskom istoku. Više članova ocijenilo je da monetarni uslovi ostaju ekspanzivni i nakon povećanja stope. Objavljeno je i da je premijerka Takaichi na sastanku u maju zatražila od guvernera Uede da BoJ po potrebi poveća kupovinu državnih obveznica radi obuzdavanja rasta dugoročnih kamatnih stopa, na šta je guverner odgovorio da će BoJ reagovati kada okolnosti to budu zahtijevale.

Ministrica finansija Katayama je potvrdila provođenje zajedničke intervencije sa SAD na deviznom tržištu, navodeći da Japan neće oklijevati provesti nove koordinirane intervencije i da bi korištenje FIMA repo linije moglo početi uskoro. Ministar finansija SAD Bessent poručio je da Ministarstvo ostaje u bliskoj komunikaciji s japanskim Ministarstvom finansija i BoJ i da neće oklijevati učestvovati u novim intervencijama, uz ocjenu da je FIMA repo linija važan sigurnosni mehanizam koji bi trebalo proširiti. Dodao je da su se SAD priključile japanskim naporima na jačanju JPY jer je slabost te valute nosila rizik destabilizacije tržišta u cijeloj Aziji, te da se intervencijom tržištu mogu poslati signali, ali da smjer valute mijenja politika, zbog čega japanski zvaničnici trebaju provesti šire promjene politike.

Prvi zamjenik direktorice MMF-a Dan Katz izjavio je da oporavak ekonomije daje BoJ prostor za nastavak normalizacije monetarne politike, uz ocjenu da je inflacija i dalje umjereno iznad cilja.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI prerađivačkog sektora (finalno)	JUL	-	54,5	54,8
2.	PMI kompozitni (finalno)	JUL	-	52,7	52,8
3.	PMI uslužnog sektora (finalno)	JUL	-	51,2	52,2
4.	Monetarna baza (G/G)	JUL	-	-13,8%	-13,7%
5.	Nominalne plate (G/G)	JUN	3,4%	3,4%	3,3%
6.	Realne plate (G/G)	JUN	1,6%	1,6%	1,6%
7.	Potrošnja domaćinstava (G/G)	JUN	0,9%	-3,3%	-0,4%
8.	Vodeći CI indeks – preliminarno	JUN	116,5	116,4	116,4

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR i USD, te je kurs EUR/JPY zabilježio povećanje s nivoa od 181,43 na nivo od 182,38, a kurs USD/JPY je povećan s nivoa od 157,40 na nivo od 157,76. Objavljeni podaci potvrdili su da je Japan krajem aprila i početkom maja tri puta intervenisao na deviznom tržištu, u ukupnom iznosu od 11,74 biliona JPY. Fitch Ratings ocijenio je da postojeće kamatne razlike impliciraju jači nivo JPY od aktuelnog, te da će za dalje jačanje valute vjerovatno biti potrebne više kamatne stope BoJ.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 84,67 USD (EUR 73,45).

Na početku sedmice cijena nafte je smanjena nakon što je objavljeno da pregovori između SAD i Irana počinju u ponedjeljak poslijepodne. Teheran je demantovao ove navode, ali je priznao napredak u razgovorima s Omanom o ublažavanju poremećaja u brodskom saobraćaju.

U utorak je cijena ovog energenta ponovo smanjena jer su američki i katarski zvaničnici izvijestili o napretku u diplomatskim naporima za rješavanje sukoba između SAD i Irana.

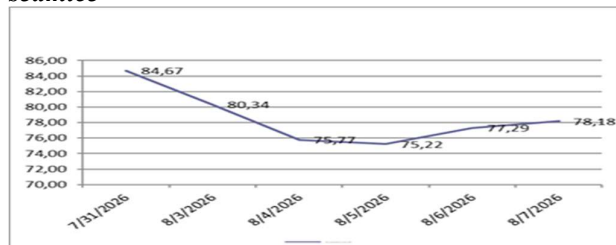
Sredinom sedmice cijena se kretala u uskom rasponu. Katar je izvijestio o napretku u posredovanju, dok je Iran negirao tekuće pregovore i najavio sporazum s Omanom o privremenoj brodskoj ruti kroz Hormuški moreuz.

U četvrtak je cijena nafte povećana nakon objave da je Iran pogodio „neprijateljske ciljeve” u Hormuškom moreuzu, dok su investitori pratili pregovore Irana i Omara o djelimičnom ponovnom otvaranju Moreuza kao ključnog plovnog puta. Iran je ukazao na napredak po pitanju plovnih puteva, ali je naveo da bi, prema predloženom sporazumu, brodovima SAD i Izraela bio zabranjen ulazak u Moreuz. Teheran je također uslovio potpuno otvaranje ukidanjem pomorske blokade iranskih luka od strane SAD.

U petak je cijena ovog energenta povećana drugi dan zaredom. Iran je predložio naknade za prolazak brodova kroz Moreuz u iznosu od 5 do 7 posto, dok je Oman predložio 3 posto, iako se SAD čvrsto protive bilo kakvim naknadama. Uprkos izvještajima o napretku, iranski ministar vanjskih poslova Araghchi izjavio je da je dogovor s Omanom „veoma blizu”, ali je upozorio da to neće dovesti do trenutnog otvaranja plovnog puta.

Cijena jednog barela nafte na kraju sedmice je iznosila 78,18 USD (EUR 67,64), što predstavlja pad od 7,66% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Cijena jedne fine unce zlata je na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila 4.046,15 USD (EUR 3.510,15).

Na početku sedmice cijena ovog plemenitog metala je blago smanjena. Centralna banka Koreje je objavila planove za kupovinu zlata rafinisanog u zemlji, prvi put od 1967. godine. Ova inicijativa ima za cilj diverzifikaciju deviznih rezervi i iskorištavanje infrastrukture tržišta zlata Južne Koreje, podržavajući postepeno povećanje udjela zlata u rezervama na srednjoročnom i dugoročnom planu.

U utorak je cijena zlata povećana zbog pada cijena sirove nafte, što je ublažilo zabrinutost zbog inflacije i smanjilo očekivanja u vezi sa povećanjem kamatnih stopa u SAD.

Sredinom sedmice je nastavljen trend povećanja cijene zlata zbog optimizma da bi sukob na Bliskom istoku mogao završiti i Hormuški moreuz biti u potpunosti otvoren. Optimizam je smanjio inflacijska očekivanja i vjerovatnoću da će Fed povećavati kamatne stope do kraja godine. Predsjednik Trump je ukazao na „veoma dobre razgovore” s Iranom, što je podstaklo nade u prekid vatre u Zaljevu.

U četvrtak je cijena ovog plemenitog metala bila skoro nepromijenjena u odnosu na srijedu.

Na kraju sedmice cijena zlata bilježi povećanje kako investitori kupuju zlato zbog smanjene cijene zadnjih dana i zbog objavljenih podataka sa američkog tržišta rada. Narodna banka Kine je u julu povećala učešće zlata u svojim deviznim rezervama za 20 tona ili približno 640.000 finih unci. Ovo je već 21. uzastopni mjesec kako narodna banka kupuje zlato, a kupovina je posebno intenzivirana posljednjih mjeseci kako je cijena zlata smanjena. Narodna banka Kine ukupno drži 76 miliona finih unci zlata u svom portfoliju.

Cijena jedne fine unce zlata je na kraju sedmice iznosila 4.341,56 USD (EUR 3.756,00), što predstavlja rast od 7,30% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

